

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Duo Tractatus

Moneta, Giampietro

Marburg, 1628

II. Quot sint species Decimarum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63048](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63048)

chialibus, ut resolvit Tyndar. d. tract. nu. 1. & Abb. d. c. 1. de qua habetur, & traditur per Doct. in c. requisisti, vel potius illa decima, quæ aliquando imponitur per summum Pontificem, super beneficiis, ut docet D. Tho. d. q. 87. art. 4. ad 3. Rebuf. d. tract. q. 3. nu. 3. & Covar. d. cap. 17. nu. 3. de quo genere nos hic non agimus in nostro tractatu, de eo autem habetur in clem. fi. de decim. & in extrav. unic. eod. tit. in communi, & utrobique per Doct. de eo autem separatim agemus in postremo cap. quod appendicis loco erit ad hunc, quem instituímus, tractatum. Tertium genus erat decimarum, quas in horreis recondebant & separabat quisque de populo, ut comederet eas, cum iret in templum Hierusalé, accersitis in vestibulo templi sacerdotibus, & Levitis ad convivium Deut. 12. & 14. de quo etiam in can. his ita, 13. q. 1. harum autem loco † subrogatæ sunt illæ oblationes, quæ fiunt ad sacrificium. Quartum genus erat earum decimarum, quæ pauperibus erogabantur, ut habetur Deuter. 16. & hæc hodie quoque, licet improprie, remanent; debemus enim quod superest dare in elemosynam pauperibus, Luc. 11.

QUÆRO SECUNDO, Quot sint species decimarum?

Respondeo, quod sumēdo primum genus decimarum ex quatuor supradictis, quoniam illi proprie nomen decimarum convenit; omissis etiam aliis † speciebus decimarum, quæ aut in usu non sunt, aut ex personis, quibus solvuntur, aliisque qualitatibus sumtæ constituuntur, de quibus late per Rebuf. d. tract. de decim. q. 3. nu. 14. & multis seqq. & Hostien. in sum. tit. de decim. §. quot sint eius species; potissima, & communis decimarum divisio illa † est, nimirum, in personales, & reales, seu prædiales; quam amplectitur Tynd. d. tract. num. 4. Rebuf. d. q. 3. num. 28. ubi etiam dicit esse communem partitionem; hæc etiam colligitur ex Hispan. d. reg. decim. in princ. ex S. Thom. 2. 2. q. 87. art. 2. Sor. d. lib. 9. de just. & jur. q. 3. art. 2. Covar. d. c. 17. num. 2. & ex omnibus qui de decimali materia scripserunt.

L

Præ-

- 6 Prædiales, seu reales decimæ † sunt, quæ de fructibus perceptis ex re, vel prædio solvi debent, *c. i. c. ad apostolica, & c. pervenit, de decim. tradit Rebus. d. q. 3. nu. 32. Hostien. d. §. quot sint ejus species, Tynd. d. num. 4. & alii passim*, tales sunt decimæ frumenti, vini. Personales † sunt, quæ ex acquisitis ex industria, artificio, contemplatione personæ solvi debent, *tex. d. c. ad apostolica. & ibi gloss. & in c. decim. 16. q. 1. hujusmodi sunt pecuniæ ex negotiatione, vel ex bello acquisitæ*
- 7
- 8 has † etiam reducuntur venationes, piscationes, & cupia, *ut voluit Innoc. in c. non est in potestate, de decim. cui consentire videtur Tynd. ubi sup. num. 5. & Rebus. d. tract. q. 8. nu. 15. quamquam & reales appellare possemus, seu etiam prædiales, quoniam in terra & aqua vivunt, ac gignuntur, l. cum quidam, ff. de fund. consuet. ad quod facit c. commissum de decim. nisi velimus constituit*
- 9
- 9 stituere tertiam † quandam speciem decimarum mixtarum, prout non sine ratione constituit Host. *in summ. tit. de decim. versic. quot sint ejus species. Rebus. d. q. 3. nu. 33. in qua specie iidemmet collocant fœtus animalium, per rationes & jura, de quibus per eos; quod & facit Navar. conf. 1. numer. 8. de decim. volum. 1. & Man. c. 2 r. n. 29. ubi etiam admittit d. speciem mixtarum decimarum.*
- 10
- 10 Hæ vero decimæ personales †, etiam nunc debentur, *Innoc. in cap. fin. de paroch. gloss. c. fin. de pœn. dist. 6. Butr. & Abb. in cap. in aliquibus, de decim. Rebus. d. q. 3. nu. 30. & est tex. satis clarus, in c. decima, 16. q. 1. & gloss. & Doct. optimus etiam tex. in cap. pastoralis, de decim. Quoad reales † vero & mixtas, clarissimi juris est, patetque tum ex tot. tit. de decim. tum ex sup. dictis, & inf. dicendis.*
- 11

SUMMÆ RERUM.

- 1 Decima solvenda est de omnibus terræ fructibus, & aliis proventibus.
- 2 Decima solvitur de omni frumento & grano. Idem in pœn.

in palea. num. 3. Idem in fabis, & aliis leguminibus. num. 4. Idem in nucibus, castaneis, & aliis fructibus arborum. num. 5.

6 Decima solvitur de fœno, quod in fasciculos redigitur, & num. 11.

7 Decima solvitur ex lino, & canape. Idem in croco. numero 8.

9 Decima solvitur de vino. Idem de oleo & melle. numero 10.

11 Hortorum decima quomodo solvatur.

12 Ager, qui sapius in anno fructus profert, toties decimabitur.

13 Lignorum decima solvitur Parochia, ubi creverunt.

14 Pascuorum, hoc est, pasture jumentorum decima solvitur, si locentur, seu vendantur; estq; pradialis decima.

15 Decima solvitur de lacte, lana, fœtu, & aliis fructibus animalium.

16 Animalium decima cui ecclesie solvatur; & quid de lacte, lana, & fœtibus. nu. 17.

18 Decima solvitur de apibus, earumq; fructu cara, & melle.

19 Decima solvitur de venatione. Idem de piscatione, & piscariis. num. 20. Idem in aucupio. num. 21.

22 Decima solvitur de domibus, seu earum pensione; & quid si construatur domus in agro. n. 23.

24 Decima solvitur de omni artificio; atq; adeo de negotiatione n. 25.

26 Milites solvere debent decimam de captis in justo bello; imo etiam de stipendiis. n. 27.

28 Advocati, & Doctores, qui militares dicuntur, tenentur de suo lucro decimam solvere. Idem in procuratore, seu causidico, & notario. n. 29.

30 Decima solvitur de lucro adventitio, & profectitio.

31 Mercenarius de mercede sua solvit decimam.

32 Decima solvitur de furnis; hoc est, de commodo illorum.

- 33 Decima solvitur de lapidinis, & quomodo. Idem
auri, aliorumve metallorum fodina. nu. 34. 56
- 35 Molendinorum quorumcunque decima solvitur,
quomodo.
- 36 Decima solvitur de omni lucro.
- 37 Decima non solvitur de legato, vel hereditate; neque
de quibuscunque immobilibus acquisitis, seu
rursus eorum acquisitione. nu. 38. 59
- 39 Illicite acquirentium decima pradiaria solvenda est.
- 40 Decima sequitur quemlibet possessorem sive iustum
sive iniustum.
- 41 Decima solvitur ex terra seminata furtivo semine.
- 42 Personalis decima de illicite acquisitis solvitur, nisi
dominium transfertur, nec competit solventi
petitio: secus si vel dominium non transfertur
vel, si transfertur, datur repetitio. nu. 45. 62
- 43 Meretrix, & hystrio solvunt decimam personalem,
ecclesia tamen ab his non recipit, nisi poenitentiam
egerint. nu. 44. & 49. 63
- 46 Decima solvi non debet de captis in bello injusto, cum
ea obnoxia sint restitutioni.
- 47 Usurarum, ac rerum per usuram acquirentium
decima personalis non solvitur. 67
- 48 Dominium usurarum, & rerum per usuram acquirentium
transfertur in usurarium; quamvis
datur repetitio. 69
- 49 Meretrix quamvis turpiter accipiat, non tenetur
tamen ad restitutionem eorum, quae acquisita
ex meretricio.
- 50 Novale quia sit, & quomodo definiatur.
- 51 Decima solvitur etiam ab habente privilegium
novale de agro nuper ad culturam redacto, et
quo aliquid non modicum antea percipiebatur.
- 52 Novalium decima solvenda sunt, ubi de eis quis
habeat privilegium.
- 53 Novalium decima debentur parochiae, in cuius finibus
surgunt. Quid si novalia appareant intra
duas parochias, & nescitur in cuius finibus. nu. 72

54. & quid si limites apparent. numero 55.

- 56 Religiosi omnes sunt exempti à solutione decimarum de novalibus, qua propriis manibus seu sumptibus excolunt. Idem est in Templariis, & Hospitalariis. num. 57. secus si ab hu exemptu ea novalia tradantur aliis excolenda. num. 58.
- 59 Exempti à solutione decimarum de novalibus, tenebuntur solvere, si ad id se pacto adstrinxerint, aut solvendo tacite renunciaverint privilegio. num. 60. Idem si ecclesia olim ex iis haberet emolumentum, aut inde postea enormiter laderetur. numero 61.
- 62 Privilegium exemptionis novalium quomodo perpetuum dicatur.
- 63 Exempti à solutione novalium solvunt decimas de novalibus conductis. Item de possessionibus acquisitis post Conc. generale. nu. 64.
- 65 Privilegium concessum clericis percipiendi decimas aliena parochia comprehendit etiam novalia. Secus si concessum fuerit laicis, licet decima in feudum fuerint data. num. 66.
- 67 Privilegium non solvendi decimas ad novalia non extenditur: Secus ubi privilegium solum concessum fuit de non solvendis decimis de laboribus propriis. num. 68.
- 69 Privilegium non solvendi decimas novalium, intelligitur de iis novalibus, in quibus alter non habet tempore data immunitatis quasi possessionem juris percipiendi decimas; seu qua eotempore iam proficissa fuerant.
- 70 Privilegium percipiendi decimas novalium aliquibus concessum pro ea parte, qua veteres possidebant, non extenditur ad aliam, quam illam partem: probarent autem se possedisse aliquam partem tempore privilegii, si eam ante privilegium per tempus immemorabile, & nunc se probarent possidere. num. 71.
- 72 Privilegium percipiendi decimas novalium prope-

re, qua veteres possidebant, non extenditur ultra dimidiam partem: limita tamen secus esse monachus Cisterciensibus, & Carthusiensibus num. 73.

- 74 Privilegia decimarum maxime novalium ubi capiunt nimis gravare Rectores, quomodo moderanda sint per locorum Ordinarios.
- 75 Religiosi etiam exempti decimas antiquas habent ex donatione laicorum, aut earum partem in aliquibus ecclesiis, non possunt pro eadem portione vel simili sine alia causa novales supervenientem exigere.
- 76 Remittens debitas sibi decimas, novales quoque remisisse videtur; dummodo remissio fiat legitime & secundum canonicas sanctiones, ac iusta causa. num. 77. & 78.
- 79 Praescribens decimas in uno loco, si fiant ibi novalia non habebit decimas novalium. Idem in percipiente decimas ex consuetudine. nu. 83.
- 80 Praescriptio non est sine possessione.
- 81 Praescriptio odiosa est, & restringenda.
- 82 Beneficium benigne est interpretandum.
- 84 Praescribens decimas in una parte fundi, percipiat quoque novalia in alia parte ejusdem fundi.
- 85 Possidens novalia per tempus immemorabile, illa praescribit, imo etiam si per 40. annos possideat cum titulo colorato, & num. seqq.
- 86 Novales decima eodem tempore praescribuntur, quae veteres.
- 88 Possessio an in novalibus admittatur.
- 89 Praescribens decimas in uno territorio, habebit quoque novalia improprie sumpta.

CAP. IV.

De quibusnam rebus solvatur Decima.

QUAERO PRIMO, De quibus frugibus ac fructibus seu proventibus debeat solvi decima?

PRIMO